

АНОТАЦІЯ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни / освітнього компонента	«Основи стандартизації та патентознавства»
Освітня програма	«Інженерія програмного забезпечення», «Комп'ютерні науки»
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	4,0 кредити / 120 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
Викладач	Машта Надія Олександрівна, к.т.н., доцент, доцент кафедри документальних комунікацій та менеджменту
CV викладача на сайті кафедри	https://sites.google.com/rshu.edu.ua/kafedramen
E-mail викладача	nadya.mashta@rshu.edu.ua
Консультації	Згідно з графіком консультацій

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Основи стандартизації та патентознавства» належить до вибірових компонентів циклу професійної підготовки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальностями 121 Інженерія програмного забезпечення та 122 Комп'ютерні науки. Вона охоплює питання стандартизації у сфері інформаційних технологій та основи патентознавства, що забезпечують якість, сумісність і правовий захист програмних продуктів. Для майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, що займаються розробленням, упровадженням та супроводженням програмного забезпечення для комп'ютерних інформаційних систем із дотриманням міжнародних стандартів та принципів захисту інтелектуальної власності, вивчення такої дисципліни безсумнівно є **актуальним**.

Вибірковий компонент вивчається після освоєння таких дисциплін: «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Основи інженерії програмного забезпечення», «Аналіз вимог до програмного забезпечення», «Економіка і право в ІТ-галузі».

Мета викладання дисципліни. Сформувати у здобувачів вищої освіти знання та практичні навички щодо застосування стандартів у галузі програмної інженерії та основ патентознавства для захисту результатів інтелектуальної діяльності.

Цілі навчання:

- ознайомити студентів із системою стандартизації в ІТ-галузі;
- показати значення стандартів для якості та сумісності програмних продуктів;
- ознайомити з основами права інтелектуальної власності;
- сформувати розуміння процесів патентування та ліцензування.

Завдання дисципліни

- вивчення принципів і методів стандартизації;

- ознайомлення з міжнародними та національними стандартами у сфері програмної інженерії;
- формування знань про правовий захист інтелектуальної власності;
- практичне ознайомлення з процедурами патентування та ліцензування.

Очікувані результати навчання. Сформоване розуміння здобувачами вищої освіти важливості та необхідності дотримання стандартів і патентних вимог з метою забезпечення якості, безпеки та правового захист програмних продуктів у сучасній ІТ-галузі, та здатність застосовувати основні нормативні положення стандартів та патентного права на практиці.

Студенти мають **знати**:

- основні поняття стандартизації та її роль у ІТ-галузі;
- міжнародні та національні стандарти у сфері програмного забезпечення;
- основи права інтелектуальної власності;
- процедури патентування та ліцензування.

Студенти мають **вміти**:

- застосовувати стандарти для оцінки якості програмних продуктів;
- орієнтуватися у міжнародних та національних стандартах;
- визначати об'єкти інтелектуальної власності;
- аналізувати можливості патентного захисту та ліцензування.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Вступ до стандартизації. Поняття та значення стандартизації. Роль стандартизації в ІТ-галузі. Основні принципи стандартизації. Види стандартів.

Тема 2. Системи стандартизації. Міжнародні організації зі стандартизації (ISO, IEEE). Національні системи стандартизації (ДСТУ). Галузеві стандарти у програмній інженерії. Взаємозв'язок між різними системами.

Тема 3. Стандарти у програмній інженерії. Стандарти якості програмного забезпечення. Стандарти процесів розробки та тестування. Документування та управління проектами за стандартами. Практичні приклади застосування стандартів.

Тема 4. Основи патентознавства. Поняття інтелектуальної власності. Види об'єктів інтелектуальної власності. Авторське право та суміжні права. Патентне право.

Тема 5. Процедури патентування. Етапи отримання патенту. Вимоги до патентоспроможності. Міжнародні системи патентування. Практичні приклади у сфері інформаційних технологій.

Тема 6. Ліцензування та комерціалізація. Ліцензійні угоди. Відкриті та закриті ліцензії (GPL, MIT, інші). Комерціалізація програмних продуктів. Захист прав у міжнародному контексті.

Тема 7. Практичні аспекти застосування стандартів і патентознавства. Використання стандартів у командних проєктах. Аналіз кейсів патентного захисту в ІТ-галузі. Практичні приклади ліцензування програмного забезпечення. Етичні аспекти інтелектуальної власності.